

FUNDAMENT

Funkcionalna digitalna pismenost

Osnovna šola Ivana Cankarja Vrhnika je znana po svoji vključenosti v različne mednarodne projekte, vključno s projekti Erasmus +. Program Erasmus + omogoča šolam in izobraževalnim institucijam sodelovanje v evropskih izmenjavah in projektih, ki spodbujajo izmenjavo dobrih praks, razvoj novih metod učenja ter učenja jezikov.

Od 1. septembra 2024 do konca avgusta 2025 izvajamo na OŠ Ivana Cankarja Vrhnika projekt imenovan Fundament. Fundament je kratica za funkcionalno digitalno opismenjevanje. S projektom želimo dvigniti učencem znanje funkcionalnih digitalnih veščin na področju digitalne komunikacije in na področju ustvarjanja digitalnih vsebin.

Projekt FUNDAMENT - funkcionalna digitalna pismenost je eden izmed projektov Erasmus +, ki je osredotočen na krepitev funkcionalne digitalne pismenosti: področje ustvarjanja digitalnih vsebin med učenci in učitelji. Digitalna pismenost ne pomeni le obvladovanja osnovnih računalniških veščin, ampak vključuje tudi kritično uporabo digitalnih orodij, varnost na spletu, sodelovanje prek spletne platforme ter razvoj digitalnih kompetenc, ki so tako potrebne za življenje in delo v sodobni družbi.

Osnovni cilj tega projekta je dvig dveh ključnih digitalnih kompetenc: področje komunikacije in sodelovanja ter področje ustvarjanja digitalnih vsebin. Obe sta povezani z izboljšanim delovanjem v šolskem okolju. Te kompetence so ključne za učinkovito in varno uporabo digitalnih tehnologij v izobraževalnem procesu in vsakdanjem življenju.

Učence želimo naučiti, da uspešno in kakovostno predstavijo svoje znanje, kar vključuje razumevanje osnovnih funkcij in orodij v programih za izdelavo predstavitev, vključno s postavljanjem besedila, vstavljanjem slik, uporaba oblčnih storitev, uporabo grafov in drugih elementov oblikovanja. Poleg tega jih želimo usposobiti, da ustvarijo vizualno privlačne predstavitve, ki podpirajo in dopolnjujejo govorno besedo, da napišejo e-formalno in e-neformalno sporočilo, spoznavajo spletni bonton ter sodelujejo z vrstniki iz drugih držav.

Hkrati želimo učencem zagotoviti možnost, da novo pridobljeno znanje učinkovito uporabijo v svojem izobraževalnem okolju ter ga dejansko prakticirajo tudi v mednarodnem okolju.

Zaradi ugotovitev in opažanj o nizkih digitalnih ter IKT veščinah učencev smo na šoli že izvedli analizo stanja (s strani učiteljev, ki poučujejo izbirne predmete računalništva v sodelovanju šolskega računalničarja), na podlagi katerega smo se odločili izpeljati ta projekt. Učenci še vedno ne poznajo dovolj računalniške tehnologije, še posebej kadar je le – to povezano z izobraževanjem. Učenci mnogokrat ne vedo, kako napisati formalno e – sporočilo ali kako priložiti dokument, ga dati v skupno rabo ipd. Pridobitev znanj iz omenjenih področij je glavni cilj našega projekta. Drug razlog je želja po sodelovanju s šolami, s katerimi smo že uspešno sodelovali, bodisi v Erasmus + projektu, bodisi v projektu eTwinning.

Projekt bo spodbujal tudi razvoj odprtosti, tolerance, vključevanja in socialnih ter medkulturnih kompetenc.

Aktivnosti s partnerskima šolama bomo izvajali virtualno in na fizičnih mobilnostih. Izvesti nameravamo dve mobilnosti (1x v Španijo IES GONZALO HUESA, Ronda, Španija in 1x v Francijo College Lucie Faure Paris, Francija).

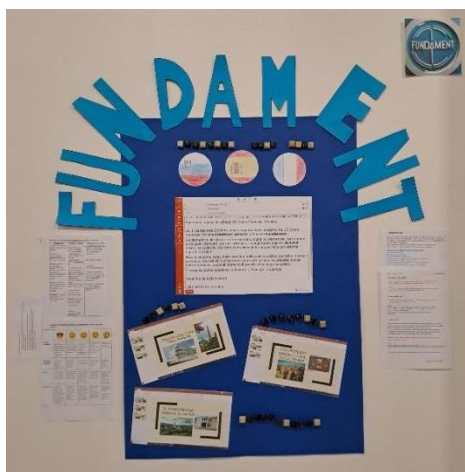
Virtualne aktivnosti bodo vključevale:

- vodeno korespondenco med učenci (vnaprej dogovorjeni komunikacijski kanali in namen/tema korespondence),
- vodeno korespondenco med učenci in učitelji (vnaprej dogovorjeni komunikacijski kanali in namen/tema korespondence),
- dosledno spoštovanje pravil spletnega bontona, izmenjavo izkušenj glede izdelave predstavitev,
- izdelavo predstavitev z dogovorjenimi orodji (raziskali in pripravili bomo 3–4 predstavitve, ki bodo vključevale obeležitev Dneva zemlje ter predstavitev kulturnih posebnosti posamezne države - npr. edinstveni običaji),
- objavljane omenjenih predstavitev na TwinSpace-u ter izpeljavo 3–4 videokonferenc, na katerih bodo učenci predstavili svoje delo,
- pripravo (videokonference, e-pošta) učiteljev na aktivnosti,
- spoznavanje in dopisovanje učencev preko socialnih medijev z upoštevanjem net etike.

Na splošno so virtualne aktivnosti namenjene praktični rabi pridobljenih veščin – formalno in neformalno dopisovanje z učitelji in učenci, urejanje dokumentov v skupni rabi, izdelava predstavitev ... Učence naučiti te veščine bo naloga nas, učiteljev, pa tudi učencev preko med vrstniškega učenja.

Aktivnosti na mobilnostih bodo vključevale:

- spoznavanje naravnih in kulturnih znamenitosti obeh regij (španske in slovenske); npr. obisk Blejskega jezera in Postojnske jame, pohodi po bližnji okolici,
- delavnice – pridobivanje veščin za izdelavo učinkovitih in vizualno privlačnih predstavitev (kot rezultat bo nastal digitalni foto kolaž vtisov iz mobilnosti ter vizualna reportaža),
- izdelavo digitalnih in/ali fizičnih plakatov na temo net etike,
- spoznavanje zelenih praks posamezne šole (vse šole smo Eko šole),
- pripravo in izvedbo kratkih humorističnih dramskih prizorov na temo projekta.

Poleg omenjenih aktivnosti bomo poskrbeli za Erasmus + kotichek na šoli ter za sodelovanje na eTwinning portalu.

Ker želimo v projekt vključiti čim večji delež strokovnih delavcev in učencev, nameravamo organizirati vsaj eno izobraževanje za učitelje, povezano z obravnavano projektno tematiko. Namen je, da učitelji na razrednih urah in med poukom, kadar je mogoče, učence (na)učijo ustrezne komunikacije v različnih vrstah komunikacijskih kanalov ter izdelave predstavitev v šolske namene. Slednje bomo uresničevali tudi preko med vrstniškega učenja. Na treh tematskih razrednih urah bomo predstavili in se učili:

1. Kako izpeljati dobro navadno in digitalno predstavitev v različnih predstavitvah (PPT, Canva, Prezi,...)?
2. Kakšna so pravila e- sporočanje – kaj vsebuje uradno in neuradno e – sporočilo; kako ga napišemo, kako dodamo priponko; kako delimo dokumente v oblaku
3. Spletni bonton – primerno in neprimerno obnašanje na spletu

Enkrat na teden bo ožja projektna skupina učencev po pouku v računalniški učilnici na voljo vsem učencem, ki se želijo naučiti določene aplikacije/programske opreme za izdelavo predstavitev. Ožja projektna skupina učiteljev bo pripravila vsaj tri učne priprave za razredne ure na temo funkcionalne digitalne pismenosti. Razredne ure bodo učitelji izpeljali še v šolskem letu 2024/2025. Na ta način bo projekt zajel vse strokovne delavce in učence na predmetni stopnji.

Članek objavljen v lokalnem časopisu Naš Časopis, november 2024.

Mateja Šraj Miklič